

Lushage Skanser

Nyere tid

Skanse

Skanse

De 5 skanser ved Lushage stammer fra Englandskrigen 1807-14.

Ved "Lushage" - det sydøstligste hjørne af Samsø - ligger 5 lave jordskanser fra Englandskrigen 1807-14 og en række store gravhøje fra bronzealderen i et flot kystlandskab.

De 5 skanser ved Lushage stammer fra Englandskrigen 1807-14.

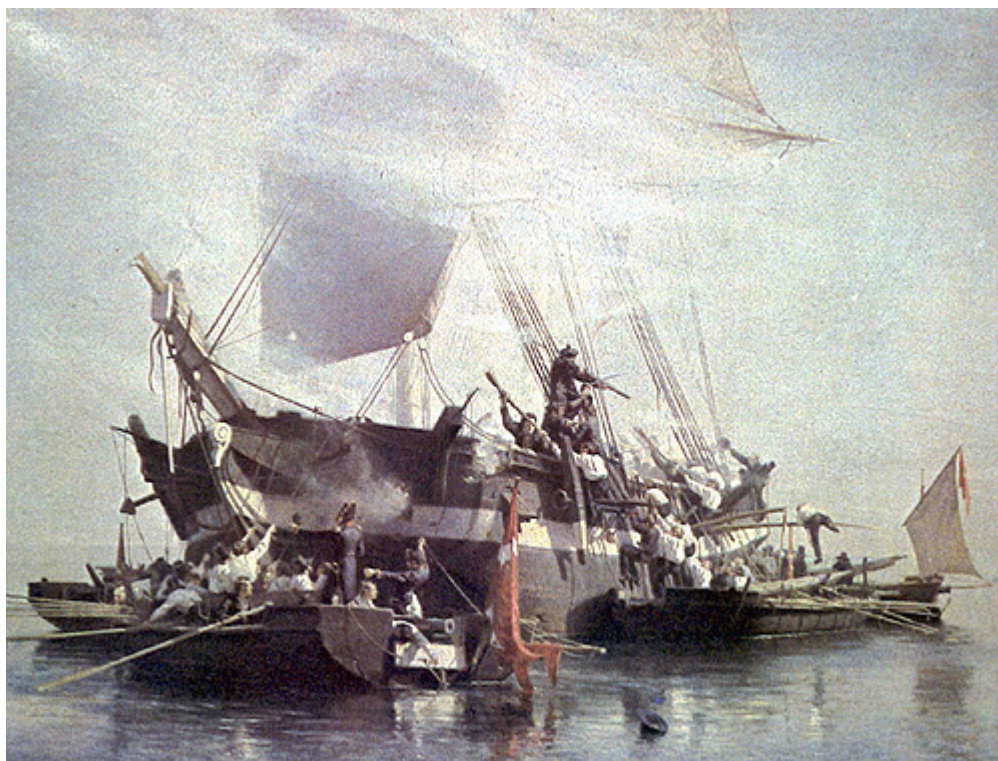
Det omfattende skansebyggeri som fandt sted langs de danske kyster, har baggrund i englændernes bombardement af København i 1807, hvorunder den danske flåde blev overmandet og derfor ikke kunne forsvare de danske kyster. I 1813 var der således opført 214 skanser og tungt bevæbnede batterier, hvoraf 22 ligger indenfor grænserne af det gamle Århus amt.

De krumme jordskanser forhindrede fjendtlig landgang, og gav ly under evt. angreb.

Til erstatning for den tabte flåde blev der hurtigt opbygget en flåde af små kanonbåde og joller, som blev udstationeret rundt om i landet. De små robåde var langt mere mobile end datidens store sejlbåde, og kunne i kraft af deres lette manøvrering både sejle på lavt vand og hurtigt overraske fjendtlige skibe.

De lave og krumme jordvolde ved Lushage indgik i den kraftige befæstning, som allerede fra 1801 påbegyndtes af Samsø under ledelse af general Nicolai Tidemann. Langør havn i Stavns Fjord var fra 1809 hjemsted for 4 kanonbåde og 8 kanonjoller, og til beskyttelse heraf opførtes store kanonbefæstede skanseanlæg på det udenfor liggende fastland ved Lilleøre samt på Besser Rev og Kyholm.

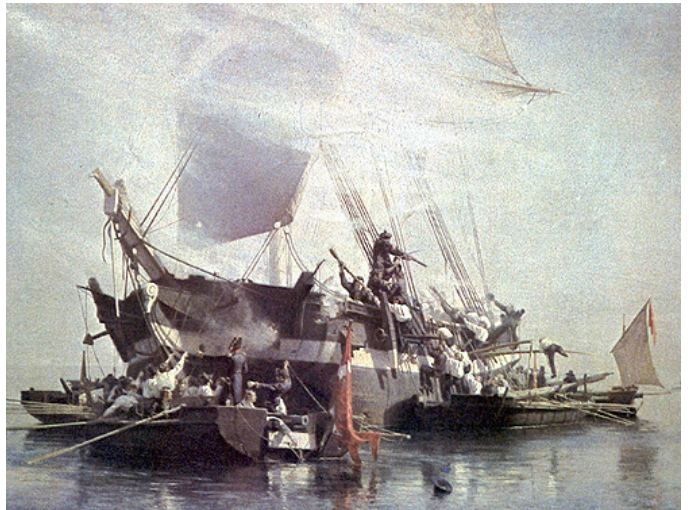
Kanonbådene var små men effektive, og herfra kom det ofte til nærkamp med den engelske flåde. (Maleri Chr. Mølsted)

Kystskanserne ved Lushage havde til formål at beskytte de lavtliggende kystområder mod fjendtlig landgang, og kunne samtidig fungere som tilflugtssted for soldaterne under fjendtligt bombardement. Det relativt dybe vand ind til Samsøs sydkyst gjorde stedet udsat for fjendtlig landgang. Mellem skanserne afpatuljerede den civile kystmilits området, og takket være denne afværgede man en fjendtlig svensk landgang, efter at Sverige fra 1808 også var gået ind i krigen.

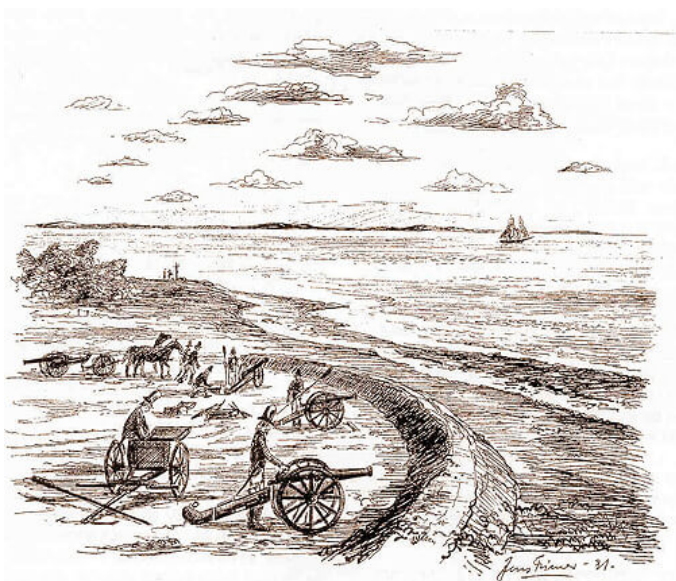
Når man i dag besøger stedet, ses den første skanse umiddelbart til højre for skovvejens udmunding på stranden. Den næste ligger lige øst for parkeringspladsen på stranden, og langs stranden frem til fyret på Lushage ses yderligere 3 skanser.

De krumme jordskanter forhindrede fjendtlig landgang, og gav ly under evt. angreb.

Kanonbådene var små men effektive, og herfra kom det ofte til nærkamp med den engelske flåde. (Maleri Chr. Mølsted)

Forsvaret langs kystskanterne kunne udbygges med små mobile kanoner. (tegn. Jens Frimer)

De krumme jordskanter forhindrede fjendtlig landgang, og gav ly under evt. angreb.

Adgang

- Følg offentlig vej til Brattingsborg Gods på sydenden af Samsø.
- Fortsæt ad vejen til Ørnslund Skovfogedbolig i skovkanten sydøst for godset.
- Herfra drejes til højre / sydover ind i skoven.
- Følg skovvejen ca. 2 km mod syd gennem skoven til kysten vest for Lushage.
- Kør langsomt og tag hensyn til vildtet i skoven.
- Parker på afmærket plads ved kysten og fortsæt til fods til fyret ved Lushage.
- Skanterne ligger som lave jordvolde ud til kysten.

Fortsæt evt. til fods 2 km. op ad østkysten til den smukke stendysse "Knøsen" ret ud til havet.

Faciliteter

- Informationsskilt ved kystskanterne.
- Afstand til fortidsminde: 150 m.

Særlige forhold

- Der er ikke adgang til gravhøjene på marken ud til Lushage.
- Vis hensyn til naturen.
- Kast ikke affald
- Brug ikke åben ild.

Relateret litteratur

Bevar din arv – *Ingrid Nielsen (red.) (GEC GAD og Skov- og Naturstyrelsen, 1987)*

Guide til Danske fortidsminder – *Carsten Henrik Bang (Gyldendal og Skov-og Naturstyrelsen, 1994)*

Natur og Kulturguide til Århus Amt – *Poul Henning Jensen (Århus Amt, 1997)*

Englandskrigene 1801-14 – *Lars Lindeberg (Lademann, 1974)*

I general Ryes fodspor – *Jens Muff Hansen (Århus Amt, Natur og Miljø, 1993)*

Skanser ved Stavns Fjord – *J.M.Hansen / B. Manstrup (Århus Amt, -)*

Stavns Fjord – *Bjarne Manstrup (Samsø Naturskole, 1999)*

I krigens fodspor - forsvarsbyggerier i Danmark – *Flere forfattere (Kulturarvsstyrelsen, -)*

Englandskrigene 1801-1814

Praktisk Information

ADRESSE

8305 Samsø, Midtjylland

EJERFORHOLD

Privatejet

GPS

55.765188, 10.614370

UTM

E601239 N6181136